

فرصت ها و چالش های سرمایه گذاری خارجی در قزاقستان

جمهوری قزاقستان با ۲/۷ میلیون کیلومتر مربع مساحت ، ۱۷/۶ میلیون نفر جمعیت جزو ۱۰ کشور اول دنیا در منابع

نفی، معدنی و کشاورزی میباشد. این کشور بلافاصله پس از استقلال نسبت به اصلاح قوانین و سرمایه گذاری خارجی و تجاری و خصوصی سازی اقدام و از شرکت های بزرگ بین المللی به ویژه نفتی برای سرمایه گذاری دعوت بعمل آورده و زمینه حقوقی لازم برای فعالیت آنها فراهم کرده اند. بنابراین سیاست پیوستن قزاقستان به اقتصاد آزاد کمک بسیار بزرگی بر افزایش سرمایه گذاری در این کشور کرده است. به دنبال این سیاست و جهش قیمت نفت در بازارهای بین المللی تحولی بزرگ در خلق ثروت و سرمایه گذاری در زمینه های نفت ، صنعت و کشاورزی فراهم آورد و این امر موجب افزایش چشمگیر رشد اقتصادی، حجم سرمایه گذاری های مستقیم خارجی و تجارت خارجی این کشور با جهان تا سال ۲۰۱۲ شده بود. ولیکن از سال ۲۰۱۳ به علت تاثیر پذیری از بحران های مالی جهانی، مناقشه روسیه با غرب و ترکیه، کاهش شدید قیمت نفت و ارزش پول ملی باعث کاهش شدید رشد اقتصادی، حجم سرمایه گذاری های مستقیم خارجی و تجارت خارجی شده بود. و طولانی تر شدن این مسائل می تواند چالش های جدی تری برای توسعه اقتصادی قزاقستان در سال های آتی بوجود آورد. در این رابطه دولت قزاقستان نیز برای مدیریت اوضاع برنامه های برای جذب بیشتر سرمایه گذاری خارجی و افزایش تولید و صادرات تنظیم نموده که در این گزارش تنها حجم سرمایه گذاری های که در سالهای گذشته انجام گرفته در سالهای آتی خواهد شد به همراه اهم مشوقهای سرمایه گذاری خارجی بعنوان فرصت های سرمایه گذاری مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

الف- سرمایه گذاری خارجی:

قزاقستان از سال ۲۰۰۵ تا سال ۲۰۱۵ بیش از ۲۲۲ میلیارد دلار سرمایه خارجی جذب کرده است. در سال ۲۰۰۵ از ۸ میلیارد دلار به ۳۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۲ رسیده و در سال ۲۰۱۵ به ۱۴/۸ میلیارد دلار کاهش یافته است. حجم تجارت خارجی این کشور از ۱۲۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۲ به ۷۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۵ کاهش یافته است.

ب- ده کشور عمده سرمایه گذار:

۱۰ کشور عمده سرمایه گذار در قزاقستان در سال ۲۰۱۵ عبارتند از:

هلند (۷/۵ میلیارد دلار)، آمریکا (۸/۲ میلیارد دلار)، سوئیس (۹/۱ میلیارد دلار)، فرانسه (۱ میلیارد دلار)، بلژیک (۷/۰ میلیارد دلار)، روسیه (۶/۰ میلیارد دلار)، چین (۵/۰ میلیارد دلار) و کشورهای کره، ژاپن، انگلستان هر کدام (۴/۰ میلیارد دلار). در سال ۲۰۱۵ این ۱۰ کشور حدود ۹۷/۳٪ از سرمایه گذاری های خارجی را در قزاقستان انجام داده اند.

ج- قرار داد های جدید برای سرمایه گذاری :

دولت قزاقستان سیاست های خروج از بحران فعلی را در سه محور دنبال میکند. برنامه توسعه اقتصادی تا سال ۲۰۲۰ که موضوع بحث این گزار نمی باشد. یکی اجرای قرارداد ها و دیگری مشوق های جدید در دستور کار دارند.

۱- در سفر رییس جمهور محترم قزاقستان به ایتالیا، فرانسه، انگلستان، آمریکا و چین ۱۳۰ سند به ارزش ۴۶ میلیارد دلار به امضا رسیده است.

۲- در سفر رییس جمهور محترم قزاقستان به تهران ۶۰ سند به ارزش بیش از ۱ میلیارد دلار به امضا رسیده است.

۳- در سفر وزیر سرمایه گذاری و توسعه اقتصادی قزاقستان به چین اسنادی به ارزش ۲۴ میلیارد دلار به امضا رسیده است.

۴- در سفر نخست وزیر هند به آستان تعدادی اسناد همکاری به امضا رسیده است و در سال جاری حضور شرکت های هندی در نمایشگاه های قزاقستان به شدت افزایش یافتند

د- مشوق های سرمایه گذاری:

۱- ده سال معافیت از مالیات زمین و ۸ سال از مالیات اموال.

۲- تامین حداکثر ۳۰٪ از سرمایه گذاری در پروژه بابت خرید ماشین آلات و تجهیزات و نصب و راه اندازی. شرایط استفاده بشرح زیر می باشند:

- از تاریخ ثبت و فعالیت شرکت بیش از ۲۴ ماه نگذشته باشد.

- پروژه در لیست اولویت و تصویب دولت باشد.

- سرمایه گذاری در پروژه کمتر از ۲ میلیون دلار (بر اساس نرخ ام.سی.ای) نباشد.

۳- تثبیت قانون مالیات برای کلیه مالیات ها به جز مالیات بر ارزش افزوده و غیر مستقیم (موضوع قرارداد سرمایه گذاری).

۴- پنج سال معافیت از تعرفه گمرکی برای واردات (عمده ماشین آلات، تجهیزات، قطعات، مواد اولیه و.....).

۵- واگذاری زمین، ساختمان، زیر بنا، ماشین آلات و تجهیزات بطور رایگان توسط دولت (احراز شرایط بند ۲ فوق الذکر).

۶- بهره مندی از مرکز خدمات سرمایه گذاری (ارائه ۳۶۳ خدمات دولتی در یک اداره در کمیته سرمایه گذاری در وزارت سرمایه گذاری و توسعه).

۷- کارگر خارجی می تواند بدون مجوز در زمان احداث پروژه و یکسال بعد از راه اندازی پروژه کار کنند.

۸- ده منطقه ویژه اقتصادی با تسهیلات ویژه سرمایه گذاری (مالیاتی، گمرکی و.....).

۹- تاسیس مراکز مالی و دآوری بین المللی بر اساس قانون انگلستان (در حمایت از سرمایه گذاری).

۱۰- منطقه ویژه صنعتی (در ۹ منطقه) با تسهیلات ویژه سرمایه گذاری (مالیاتی، گمرکی و.....).

۱۱- ارائه تسهیلات روادید به اتباع کشورهای سرمایه گذار.

ارزیابی:

با توجه به شرایط فوق الذکر و ناآرامی های اجتماعی ناشی از قانون اصلاحات زمین ، دولت قزاقستان با اجرای سیاست های تامین اعتبارات و همچنین با ایجاد مشوق های جدید و جذب سرمایه های کلان از کشورهای اروپایی، آمریکا، چین ، ایران و ..... به دنبال خروج از این شرایط سخت اقتصادی می باشد .

در سال های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ قزاقستان میلیارد ها دلار سرمایه گذاری با شرکت ، های اروپایی ، آمریکایی ، چینی، بانک توسعه و بازسازی اروپا و..... امضا کرده است. ارزش قرارداد.

شرکت های چینی تقریبا برابر ارزش کل قرارداد های شرکت های اروپایی می باشد. شرکت های چینی در زمینه های نفت و گاز، مواد غذایی ، معدن ، حمل و نقل و کشاورزی و... حضور فعال دارند.

البته با توجه به حضور قوی نمایندگان و وکلای شرکت های بزرگ بین المللی در شورای سرمایه گذاری ریاست جمهوری و در داد گاه های این کشور زمینه های حمایت حقوقی از سرمایه گذاران خارجی فراهم شده است. بنابراین شرکت های سرمایه گذار کشورمان نیز می توانند بدون نگرانی های خاص و اتلاف وقت و با استفاده از شرایط نسبت به سرمایه گذاری در این کشور اقدام نمایند.